

Inleiding en Overweging ; Doop van Jezus a jaar 2020.

Genade en vrede , licht en warmte voor ons allen in de naam van de Vader, Zoon en heilige Geest.

De kersttijd is weer afgerond ,kerststal en kerstboom zijn weer opgeruimd en het evangelie van vandaag vraagt al meteen aandacht voor het begin van Jezus openbaar leven.

Jezus treed naar buiten, door zich door Johannes te laten dopen in de Jordaan.

Waar in de bijbel gesproken wordt over water is dat altijd een aanduiding , dat er iets nieuws gaat gebeuren.

De schepping van de wereld begint met het water van de oerzee. Een nieuwe wereld start na de zondvloed. Het leven van Mozes begint op het water van de Nijl.

De geschiedenis van het Joodse volk begint met de doortocht door de Rode Zee . Het openbaar leven van Jezus gaat van start in het water van de Jordaan.

Water is zuiverend ; het oude wegwassen en opnieuw beginnen .

Johannes staat in de traditie van het joodse volk . Vanuit de woestijn roep hij op tot bekering tot het ware joodse geloof. Hij roept op om het oude bestaan achter je te laten, door het water heen te gaan en opnieuw te gaan leven als vrije mensen naar het woord van God.

De betekenis van Jezus doop wordt vandaag nog versterkt door de woorden van Jesaja in de eerste lezing, die we gaan horen, waarin Hij al voorspelt dat de Messiaanse mens geen heerser is maar een knecht in dienst van mensen, iemand die zachtmoedig is, het geknakte riet niet breekt, de vlaspit niet dooft.

Ook wij die gedoopt zijn in Jezus naam moge ons vandaag opnieuw afvragen wat betekent het voor mij om als gedoopte door het leven te gaan ?

Overweging ; doop van Jezus jaar a jan. 2020.

We kennen allemaal het verhaal van de doop van Jezus in de Jordaan. Dat Jezus juist daar bij de Jordaan zijn openbaar optreden begint heeft een sterk symbolisch karakter. Toen het volk onder leiding van Mozes door het water van de Rode zee was getrokken, bevond het zich weer in vrijheid onder het juk van Egypte vandaan.

Veertig jaar later trok het Joodse volk voor de tweede maal door het water heen. Ditmaal vanuit de woestijn door het water van de Jordaan en kwam het de andere kant uit het water om in het door God beloofde land aan te komen.

Afdalen, door het water gaan en opstijgen : dat is de weg die het joodse volk volgens het Oude Testament is gegaan.

Door lijden en dood heen naar het leven. De weg van Jezus, de weg van ons allen.

Staande in die traditie van zijn volk riep Johannes op tot een doopsel van bekering en ommekeer .Het volk was afgedwaald geraakt van de Tora , hun oriëntatie op wat goed leven is liep meer en meer verloren. Veel mensen verlangden naar een ander en beter leven ; een leven meer in waarachtigheid en trouw. Johannes voelde goed aan dat zijn tijd gevoelig was voor een vernieuwings beweging , en speelde daarop in. Daarom trekken ze in groten getale naar hem toe om zich door hem te laten dopen.

En onder de mensen die afdaalden in het water om zich door hem te laten onderdompelen, bevond zich ook Jezus om door hem gedoopt te worden. Hij wilde zich daarvan niet afzijdig houden .

Johannes wilde hem aanvankelijk tegenhouden en zei tegen Jezus : “ik zou door u gedoopt moeten worden , en dan komt U bij mij?”

En Jezus geeft een op het eerste gezicht merkwaardig antwoord.

Hij zegt : “Laat het maar gebeuren”, want het is goed dat we op deze manier Gods gerechtigheid vervullen” .

Johannes geeft uiteindelijk toe, Hij doopt Jezus. Onmiddellijk na zijn onderdompeling beschrijven de evangelies de doop van Jezus als een doop in de geestkracht van God; “De hemel ging open en Gods heilige Geest daalde als een duif op Jezus neer”.

Hoe moeten we die woorden verstaan? Ik denk allereerst dat hiermee wordt aangegeven dat Jezus tijdens zijn doop een intense ervaring had van Gods nabijheid, noem het maar een mystieke ervaring die hem bevestigd in zijn roeping en hem laat weten : Ga op weg, doe recht , heb lief, wees naaste , en vertrouw op Gods zegen. Gods geest daalt neer in deze mens Jezus die solidair wil zijn met ons mensen die moeten leven in een wereld vol schuld, lijden en dood. Hij wil met ons de kwetsbaarheid van het bestaan delen en met ons de weg naar boven gaan.

Gods geest toont zich in de gedaante van een duif, staat er. Ook een veelzeggend beeld denk ik. Een duif : argeloos, ongecompliceerd, een en al eenvoud, vredig. Een ontwapend beeld dat mij zegt hoe God met Jezus een nieuw begin maakt Dit is mijn geliefde Zoon in wie ik vreugde vind. Jezus gaat het kwaad niet te lijf met vuur en zwaar. Niet met kracht van woorden, zoals Johannes. Dat was zijn aard niet.

Johannes had een hele andere aard. Hij was een meer gedreven iemand met een streng ascetische levensstijl , iemand die met gespierde taal, mensen probeerde te imponeren voor het goede en orde op zaken te stellen. Hij zei : “de bijl ligt aan de wortel van de boom; wie geen goede vrucht voortbrengt wordt omgehakt en in het vuur gegooid; de dorsvloer zal worden opgeruimd ; het kaf verbrand”.

Wat een tegenstelling .

Het optreden van Jezus aan het begin van zijn openbaar leven wordt door de evangelisten op een heel andere manier gepresenteerd.

“Hier voor U staat de nieuwe Mens, Gods geest rust op hem ; Hij is een zachtmoedig mens, Gods welgeliefde Zoon, gedoopt tot barmhartigheid en trouw : Jezus van Nazareth “.

En ook wij U en ik wij zijn eens gedoopt in zijn naam om zijn levensprogramma : Gods gerechtigheid te vervullen.

Gods gerechtigheid vervullen is je leven leiden naar de bedoeling van onze Schepper. Je als het ware elke morgen opnieuw afvragen :

Waar toe zijn wij op aarde? En daar gedurende de dag een antwoord op geven in de praktijk.

Gedoopt zijn is vaak tegen alle schijn in vasthouden aan het visioen dat het mogelijk is om een leefbare wereld te scheppen, dat het mogelijk is met elkaar te delen, dat het mogelijk is om het leven zo in te richten dat onze leefomgeving niet naar de knoppen gaat.

Gedoopt zijn is ja zeggen tegen een door God gedroomde wereld.

We worden als het ware steeds opnieuw uitgenodigd om af te dalen van onze eigen troon van eigen belang en eigen dunk. En onze verantwoordelijkheid voor onze medemens te aanvaarden. Zelf kwetsbaar met de kwetsbaren medemens te durven zijn.

Mag ik daarbij tot slot nog even terug naar de eerste lezing van Jesaja. De gedachten die Hij daarin verwoord zijn op dit moment erg toepasbaar voor onze tijd. Schreeuw niet, roep niet luidkeels in het openbaar ,alsof jij de enige bent die over de waarheid zou beschikken. Bevrijd je van je eigen gelijk. Vrijheid van meningsuiting is geen vrijbrief om van alles en nog wat naar elkaar toe te schreeuwen. Daarmee geef je mensen, die het vaak toch al moeilijk hebben alleen maar een trap na

Zo zou het bij U niet moeten zijn zegt Jesaja ; je moet er juist alles

aan doen om het riet wat geknakt is weer rechtop te helpen. En ook :
doof de kwijnende vlam nimmer, want het is een wandaad om je
naaste te beroven van zijn laatste restje hoop en menselijke
waardigheid.

Zie hem of haar daarentegen als een unieke medemens, beeld van
God, zoals jijzelf. Amen